

කොවිඩ් 19 සති පාසල -9 වන ශ්‍රේණිය -ජනවාරි හතරවන සතිය

ප්‍රතිශත (%) - 1

ලාභ/අලාභ සෙවීම

වෙළඳාම් කටයුතුවලදී නිෂ්පාදන වටිනාකම හෝ විකුණුම් මිල මුල් කරගෙන_ලාභ හා අලාභ ගණනය කරනු ලබයි.

ගත් මිල විකුණුම් මිලට වඩා අඩුනම් ලාභයද \rightarrow (විකුණුම් මිල - ගත් මිල = ලාභය)
 විකුණුම් මිල ගත් මිලට වඩා අඩුනම් අලාභයද \rightarrow (ගත් මිල - විකුණුම් මිල = අලාභය)වේ.

උදා;- 01 ගත් මිල

රු:2200/=

විකුණුම් මිල

රු:2800/=

ලාභය

රු:600/=

උදා;- 02 ගත් මිල

රු:3200/=

විකුණුම් මිල

රු:2750/=

අලාභය

රු:450/=

උදා;- 03 වෙළෙන්දෙක් ගෙඩියක් රු:18 ක් බැගින් අඹ 100 ක් මිලට ගත් අතර වෙළඳපල මිල පහල ගිය බැවින් ගෙඩියක් රු:12 බැගින් විකුණුවේය.ඔහු ලැබූ අලාභය කොපමණද?

$$\begin{aligned} \text{අඹ තොගය ගත් මිල} &= \text{රු:} 18 \times 100 \\ &= \text{රු:} 1800 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{අඹ තොගය විකුණු මිල} &= \text{රු:} 12 \times 100 \\ &= \text{රු:} 1200 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ලැබූ අලාභය} &= \text{රු:} 1800 - 1200 \\ &= \text{රු:} 600 \end{aligned}$$

ඉහත උදාහරණ අධ්‍යයනය කර ප්‍රතිශත පාඩමේ 4.1 අභ්‍යාසය කරන්න

ලාභ/අලාභ ප්‍රතිශතය සෙවීම

ලාභය හා අලාභය ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගණනය කිරීම වැදගත් වන්නේ ලාභය හෝ අලාභය ලෙස අවස්ථා දෙකකදී එකම මුදලක් ලැබුණු විටදීය.

උදා: 01 අමල් රු:80ට ගත් ලේන්සුවක් රු:100 ට විකුණා රු:20ක ලාභයක් ලැබීය.
 නිමල් රු:120ට ගත් ලේන්සුවක් රු:140ට විකුණා රු:20ක ලාභයක් ලැබීය. වඩා වැඩි ලාභයක් ලැබුවේ කවුද? මෙහි ප්‍රතිශත ගණනය කර බලමු
 ඒ සඳහා පහත සූත්‍රය භාවිතා කරමු.

$$\frac{\text{ලාභය}}{\text{ගත් මිල}} \times 100\%$$

අමල් ලැබූ ලාභ ප්‍රතිශතය

$$\frac{20}{80} \times 100\% = 25\%$$

නිමල් ලැබූ ලාභ ප්‍රතිශතය

$$\frac{20}{120} \times 100\% = 16.6\%$$

මෙහිදී අමල් වැඩි ප්‍රතිශතයක් ලබා ඇති බව පැහැදිලිය

(අලාභය පිළිබඳ ගැටළු ද මෙසේ විසඳිය හැකිය.)

02 I ක්‍රමය

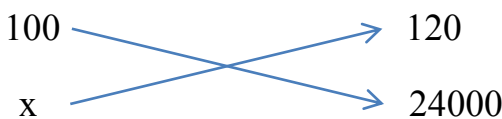
ජංගම දුරකථනයක් රු:24000 කට විකුණන ලද්දේ 20% ලාභයක් සහිතවය

ජංගම දුරකථනය ගත් මිල සොයන්න.

ගත් මිල 100 නම් විකුණුම් මිල 120 කි (ගත් මිල රු:100 විටදී විකුණුම් මිල රු:100+20 කි)

එමනිසා 24000 $\times \frac{100}{120} = \text{රු:20000} \neq$

II ක්‍රමය (ඊතල ක්‍රමය)

මෙහිදී ඊතල මගින් යාකර ඇති සංඛ්‍යා ගුණකර සමීකරණයක් ගොඩනගා විසඳමු.

$$\frac{100 \times 24000}{120} = \frac{x \times 120}{120}$$

$$x = 200$$

ඉහත උදාහරණ අධ්‍යයනය කර ප්‍රතිශත පාඩමේ 4.2 අභ්‍යාසය කරන්න

